

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI ZADAŃ
Z ZAKRESU WSPIERANIA RODZINY
ZA 2022 ROK

GMINNY OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W RADYMNIE

Radymno, marzec 2023 r.

Ustawa z 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 447 ze zm.) reguluje w sposób kompleksowy zasady wspierania rodziny, pieczy zastępczej i postępowania adopcyjnego. Określa zasady finansowania wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej. Jej regulacje skupiają się na rodzinie i dziecku przez uznanie, iż skuteczna pomoc dla rodziny przeżywającej trudności w opiekowaniu się i wychowywaniu dzieci oraz skuteczna ochrona dzieci i pomoc dla nich może być osiągnięta przez współpracę wszystkich osób, instytucji i organizacji pracujących z dziećmi i rodzicami. Ustawa wprowadziła nowe instytucje w zakresie pieczy zastępczej i zasady wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Powołano asystentów rodziny, których zadaniem jest prowadzenie pracy z rodziną przeżywającą trudności. Wprowadzono zmiany w zakresie dotychczas istniejących placówek opiekuńczo-wychowawczych oraz w zakresie finansowania pieczy zastępczej.

Zgodnie z art.176 ww. ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej **do zadań własnych gminy należy:**

- 1) opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny;
- 2) tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny;
- 3) tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez:
 - a) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
 - b) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
 - c) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci;
- 4) finansowanie:
 - a) podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
 - b) kosztów związanych z udzielaniem pomocy, o której mowa w art. 29 ust. 2, ponoszonych przez rodziny wspierające;
- 5) współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym;
- 6) sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 187 ust. 3;

- 7) prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy.

Sprawozdanie ma na celu przedstawienie działań podejmowanych w zakresie wspierania rodzin i systemu pieczy zastępczej w 2022 r. a także wskazanie istniejących problemów, potrzeb i dalszych kierunków działań w tym obszarze.

Zgodnie z art. 179 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej – w terminie do dnia 31 marca każdego roku wójt składa radzie gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją zadań.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Radymnie realizuje zadania z zakresu ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej na podstawie Zarządzenia Nr 96/2018 Wójta Gminy Radymno z dnia 14 czerwca 2018 r. w sprawie wyznaczenia podmiotu właściwego do realizacji zadania administracji publicznej w zakresie wspierania rodziny.

Gminny Program Wspierania Rodziny

Wskazana na wstępie ustawa zobligowała samorząd gminy do opracowania i realizacji 3-letniego gminnego programu wspierania rodziny:

- Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Radymno na lata 2021 – 2023 został uchwalony Uchwałą Nr XXXI/23/2021 Rady Gminy Radymno z dnia 30 marca 2021 r.

Program wsparcia rodziny ma na celu prowadzenie i rozwój działań w zakresie wzmocnienia funkcji rodziny, głównie natury opiekuńczo-wychowawczej oraz zapobiegania powstawaniu sytuacji kryzysowej, a także przeciwdziałania marginalizacji i degradacji społecznej rodziny. Wieloaspektowa praca z rodziną naturalną, ochrona odpowiedniego poziomu życia rodziny oraz rozwój specjalistycznego wsparcia pozwoli na ograniczenie umieszczania dzieci w pieczy zastępczej.

Karta monitoringu Gminnego Programu Wspierania Rodziny za rok 2022 stanowi załącznik do sprawozdania.

Praca z rodziną

Podstawowym zadaniem gminy jest wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej poprzez zespół planowanych działań mających na celu przywrócenie rodzinie zdolności do wypełniania tej funkcji. Ustawa wprowadziła funkcję asystenta rodziny, który ma pomóc w rozwiązywaniu problemów wychowawczych, wspierać w prowadzeniu domu i ich codziennych czynnościach.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Radymnie w ramach realizacji tego zadania zatrudnia

1 asystenta rodziny na pełnym etacie. Zatrudnienie asystenta rodziny finansowane było w całości z budżetu gminy, natomiast dofinansowane było w 2022 roku w ramach resortowego programu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej „Program asystent rodziny na rok 2022” w formie dodatku do wynagrodzenia w kw. 3 000 zł brutto z Funduszu Pracy.

Koszt wynagrodzenia w tym dodatkowe wynagrodzenie roczne asystenta rodziny w 2022 r. wraz z pochodnymi wyniósł:

Wydatkowana kwota ogółem na wynagrodzenie oraz pozostałe koszty zatrudnienia asystenta rodziny (1 etat)	72 648.33 zł
• Finansowanie z budżetu gminy	w tym: - wynagrodzenie 66 383,78 zł - ekwiwalent za odzież 453,33 zł - dojazdy 1 148,35zł - szkolenia - zł - odpis na ZFŚS 1 662,97 zł
• Finansowanie ze środków Funduszu Pracy w ramach „Programu asystent rodziny na rok 2022”	3 000 zł

W 2022 roku świadczeniami z pomocy społecznej zostało objętych 179 rodzin, w tym 76 rodzin z dziećmi.

Z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i trudności w prowadzeniu gospodarstwa domowego pomocą objęto 7 rodzin, w tym: 2 rodziny niepełne, 3 rodziny wielodzietne oraz 2 rodziny z jednym dzieckiem lub 2 dzieci.

W związku z wystąpieniem przemocy w rodzinie w przypadku 18 rodzin prowadzona była procedura „Niebieskie Karty”, w tym w 8 rodzinach z dziećmi, o których był poinformowany Wydział Rodzinny i Nieletnich Sądu Rejonowego w Jarosławiu.

W 2022 r. w przypadku 1 rodziny 1 dziecko było umieszczone w instytucjonalnej pieczy zastępczej oraz w 1 rodzinie 1 dziecko było umieszczone w MOW, w których był przydzielony asystent rodziny.

W 3 rodzinach objętych wsparciem asystenta rodziny był sprawowany nadzór nad sposobem wykonywania władzy rodzicielskiej nad dziećmi przez kuratora społecznego i zawodowego.

Uzupełnieniem pracy socjalnej w odniesieniu do rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze była pomoc i wsparcie asystenta rodziny, który w 2022 r. obejmował wsparciem łącznie **7 rodzin** (mających **17 dzieci**).

Praca z rodzinami prowadzona jest w oparciu o plan pracy z rodziną.

Wsparciem byli objęci rodzice biologiczni:

- zamieszkujący wraz z dziećmi na terenie gminy Radymno (**6 rodzin**),
- **jednego dziecka** umieszczonego w instytucjonalnej pieczy zastępczej – Regionalna

LICZBA RODZIN KORZYSTAJĄCA Z USŁUG ASYSTENTA RODZINY W 2021 ROKU	
OKRES TRWANIA WSPÓŁPRACY	LICZBA RODZIN
do 3 miesięcy	0
powyżej 3 do 12 miesięcy	1
powyżej 1 roku	6
Razem:	7

W 2022 roku asystent rodziny podjął współpracę z 1 nową rodziną oraz zakończył współpracę z 1 rodziną.

W miesiącu czerwcu 2022 r. z jedną rodziną zakończył współpracę ze względu na zakończenie okresu trwania usługi z uwagi na osiągnięcie pełnoletniości przez dziecko.

Liczba rodzin, z którymi asystent zakończył pracę, w tym:	1
ze względu na osiągnięcie celów	1
ze względu na zaprzestanie współpracy przez rodzinę	0
ze względu na brak efektów	0
ze względu na zmianę metody pracy	0

Zadania asystenta rodziny określają przepisy art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Działania te polegają między innymi na opracowaniu wspólnie z osobami zainteresowanymi katalogu możliwych do uzyskania form wsparcia oraz występowaniu w ich imieniu, w celu skorzystania przez nie z należytym im pomocy. Wsparcie obejmuje także zapewnienie rodzinom dostępu, w szczególnych sytuacjach, do poradnictwa w zakresie rozwiązań wspierających rodzinę. Poradnictwo dotyczy realizacji indywidualnych potrzeb rodziny. Rodzina, w ramach współpracy z asystentem rodziny, może skorzystać ze wsparcia psychologicznego, pomocy prawnej (w szczególności w zakresie praw rodzicielskich i uprawnień pracowniczych), a także poradnictwa w zakresie przewycięzania trudności w pielęgnacji i wychowaniu dziecka, dostępu do rehabilitacji społecznej i zawodowej oraz świadczeń opieki zdrowotnej. Wsparcie asystenta rodziny kierowane jest do rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczej, w tym:

- rodzin, których dzieci przebywają obecnie w pieczy zastępczej, natomiast istnieje szansa ich powrotu do rodziny biologicznej,
- rodzin zagrożonych umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej,

- rodzin, u których występują okresowe trudności w realizacji funkcji opiekuńczo-wychowawczej.

Asystent rodziny jest przyznany rodzinie za jej zgodą, dorośli członkowie rodziny podpisują zgodę na współpracę. Intensywność pracy z rodziną charakteryzuje się dużym zróżnicowaniem w zależności od analizowanego przedziału czasowego. Pierwsze miesiące współpracy wymagają największego zaangażowania, zarówno asystenta, jak i poszczególnych członków rodziny. Początki pracy asystenta obejmują rozpoznanie potrzeb klientów i ocenę sytuacji rodziny z perspektywy jej członków oraz obiektywną diagnozę potrzeb i potencjalnych możliwości rodziny. Działania te skutkują stworzeniem planu pracy z rodziną. Stopniowa realizacja zadań wynikających z planu pracy z rodziną prowadzi z czasem do usamodzielniania się rodzin i minimalizowania roli asystenta. Wówczas asystent monitoruje działania rodziny dokonując ich okresowej oceny, aż do bezpiecznego poziomu usamodzielnienia się rodziny. Celem pracy asystenta jest osiągnięcie przez rodzinę podstawowego poziomu stabilności życiowej i odpowiedzialności za własne życie, które umożliwią jej wychowywanie dzieci. Podstawowym zadaniem asystenta jest wspieranie rodziców w prawidłowym wypełnianiu przez nich funkcji opiekuńczo-wychowawczej.

Średni czas pracy asystenta z rodzinami wynosi od 1 do 3 godzin podczas wizyt i spotkań średnio raz w tygodniu lub raz na dwa tygodnie.

Najważniejszą rolą asystenta rodziny jest podniesienie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego rodziców, pomoc w rozwiązaniu problemów rodziny, w takim stopniu, aby wychowujące się w tej rodzinie dzieci miały warunki do bezpiecznego życia i wszechstronnego rozwoju.

Zakres zadań asystenta rodziny obejmuje cztery obszary: - bezpośrednią pracę z rodzicami, - bezpośrednią pracę z dziećmi, - działania realizowane na rzecz dziecka i rodziny oraz - organizację własnej pracy.

Mówiąc o funkcji asystenta rodziny można wyodrębnić - funkcję wsparcia psychiczno- emocjonalnego, opiekuńczą, doradczą, diagnostyczno- monitorującą, mediacyjną, wychowawczą, motywującą - aktywizującą oraz koordynacji działań skierowanych na rodzinę.

PROWADZONA PRACA ASYSTENTA RODZINY W 2022 ROKU	
IŁOŚĆ PRACY BEZPOŚREDNIEJ Z RODZINAMI (wejścia w środowisko rodzinne)	IŁOŚĆ PRACY POŚREDNIEJ Z RODZINAMI– GOPS, UG, placówki szkolne, sądy, przychodnie zdrowia, poradnie zdrowia psychicznego, PCPR, Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna, OREW, RPO-T, OWI, CWRMD, komisariat policji, ZUS (asystowanie z nimi i na ich rzecz)
187	151

Dla osiągnięcia lepszych efektów utrzymywany jest stały kontakt bezpośredni i telefoniczny z pracownikami i placówkami współpracującymi w celu uzyskania jak najbardziej kompletnej wiedzy na temat dzieci i rodzin, z które są objęte wsparciem asystenta rodziny :

- a) współpraca i konsultacje z pedagogami oraz wychowawcami klas, dyrektorami szkół podstawowych i ponadpodstawowych na terenie gminy i miasta Radymno oraz miasta Jarosław, Ośrodkiem Rehabilitacyjno- Edukacyjno- Wychowawczym w Jarosławiu,
- b) współpraca z Sądem Rodzinnym, Kuratorami Zawodowymi i Społecznymi Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej nr. 1 w sprawach rodzinnych i nieletnich Sądu Rejonowego III Wydziału Rodzinnego i Nieletnich w Jarosławiu,
- c) współpraca ze służbą zdrowia – lekarze rodzinni, pediatrzy, lekarze specjaliści, pielęgniarki, położne,
- d) kontakt, konsultacje z Poradnią Zdrowia Psychicznego w Jarosławiu i Przemyślu,
- e) współpraca z pracownikami socjalnymi tut. OPS-u,
- f) współpraca z Policją- Komisariat Policji w Radymnie,
- g) współpraca z Młodzieżowym Ośrodkiem Wychowawczym w Augustowie,
- h) współpraca z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Jarosławiu,
- i) współpraca i konsultacje z Poradnią Psychologiczno- Pedagogiczną w Jarosławiu (pedagogzy, psychologzy, logopeda),
- j) kontakt, konsultacje z Ośrodkiem Wczesnej Interwencji i Centrum Wspierania Rozwoju Małego Dziecka w Jarosławiu,
- k) współpraca z Regionalną Placówką Opiekuńczo-Terapeutyczną w Jarosławiu,
- l) kontakt, konsultacje z Powiatowym Zespołem ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Jarosławiu,
- m) współpraca z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Radymnie.

Praca pośrednia z rodzinami przez asystenta rodziny prowadzona była poprzez wspólne spotkania z nimi, towarzyszenie im oraz realizowanie działań na ich rzecz w placówkach i instytucjach poprzez kontakt osobisty i telefoniczny:

MIEJSCA REALIZOWANEJ PRACY POŚREDNIEJ	ILOŚĆ PRACY POŚREDNIEJ W POSZCZEGÓLNYCH PLACÓWKACH
• Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej/ Urząd Gminy Radymno	59
• Ośrodek Rehabilitacyjno- Edukacyjno- Wychowawczy w Jarosławiu	3
• Sąd Rejonowy w Jarosławiu III Wydział Rodzinny i Nieletnich w Jarosławiu	1

• Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej w Jarosławiu	40
• Placówki Szkolne (szkoły podstawowe, ponadpodstawowe) w gminie i mieście Radymno, Jarosław	7
• Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy	2
• Komisariat Policji w Radymnie	2
• Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Jarosławiu	8
• Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Jarosławiu	7
• Regionalna Placówka Opiekuńczo- Terapeutyczna w Jarosławiu	4
• Ośrodek Wczesnej Interwencji w Jarosławiu /Centrum Wspomagania Rozwoju Małego Dziecka w Jarosławiu	2
• Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie	1
• Punkt Nieodpłatnej Pomocy Prawnej w Jarosławiu	2
• Zakład Ubezpieczeń Społecznych	14
Razem:	152

W ramach realizowanej pracy i udzielanego wsparcia asystent pomagał i towarzyszył między innymi w:

- przygotowaniu i złożeniu pism urzędowych w określonych instytucjach,
- nawiązywaniu kontaktów z pracownikami innych instytucji, poradni specjalistycznych czy organizacji pozarządowych,
- zwiększaniu motywacji klientów do poszukiwania pracy czy podnoszenia kwalifikacji zawodowych,
- zwiększaniu motywacji do podjęcia terapii uzależnień, terapii rodzinnej czy regularnego zażywania leków,
- organizowaniu wsparcia materialnego,
- rozwiązywaniu codziennych trudności poprzez zwiększenie kompetencji w zakresie prowadzenia gospodarstwa domowego i załatwiania spraw urzędowych, gospodarowania czasem,
- poprawianiu relacji rodzinnych,
- podnoszeniu umiejętności opiekuńczo – wychowawczych oraz budowaniu autorytetu rodziców,
- podnoszenia poziomu higieny członków rodziny oraz estetyki wyglądu mieszkania,
- wzroście umiejętności gospodarowania budżetem domowym.

W 2022 roku w rodzinach, z którymi realizowana była praca, asystent pomagał oraz towarzyszył w realizacji działań i wykonywania obowiązków na rzecz domu i rodziny, którymi efektami było:

1) WYROBIENIE DOKUMENTÓW – EFEKT:

- Złożenie wniosku o dowód osobisty – 1 osoba,
- Wymiana dowodu osobistego – 1 osoba.

2) PRZYGOTOWANIE I ZŁOŻENIE W DANEJ INSTYTUCJI PISM URZĘDOWYCH RÓŻNEGO TYPU: Podań, wniosków, pozwów sądowych, odwołań, formularzy – efekt:

- Złożenie w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej wniosku o badanie dziecka/orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego – 3 rodziny;
- Złożenie zgłoszenia w celu uzyskania opinii psychologiczno-pedagogicznej dla dziecka - 2 osoby,
- Zapisanie dziecka na terapię pedagogiczną w PPP- 1 rodzina- 1 dziecko,
- Złożenie wniosku i uzyskanie orzeczenia o niepełnosprawności dzieci - 1 osoba,
- Złożenie wniosku o uzyskanie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności dla osoby dorosłej – 2 osoby,
- Złożenie podań o udzielenie pomocy finansowej z GOPS – 5 rodzin (13 podań),
- Pozyskanie świadczeń z Działu Świadczeń Rodzinnych (zasiłki rodzinne- 6 rodzin, fundusz alimentacyjny- 1 rodzina, zasiłek pielęgnacyjny- 1 rodzina, świadczenie pielęgnacyjne – 1 rodzina) - 7 rodzin,
- Pozyskanie świadczeń z ZUS - świadczenia wychowawcze- 6 rodzin (11 dzieci), świadczenie dobry start - 6 rodzin (12 dzieci), rodzinny kapitał opiekuńczy- 2 rodziny (2 dzieci),
- Złożenie wniosku i uzyskanie renty socjalnej ZUS- 1 osoba,
- Złożenie wniosku o stypendium szkolne - 3 rodziny,
- Złożenie wniosku o wydanie duplikatu Karty Dużej Rodziny – 1 rodzina,
- Złożenie podań o pomoc finansową w formie zasiłków z Działu Pomocy Środowiskowej (zasiłki okresowe, zasiłki celowe, świadczenie na zakup żywności lub posiłku, świadczenie na dożywianie dzieci w szkole) – 4 rodziny,
- Złożenie wniosku o wypłatę dodatku osłonowego- 7 rodzin,
- Złożenie wniosku o otrzymanie dodatku mieszkaniowego - 1 rodzina,
- Złożenie deklaracji dotyczącej źródeł ciepła i źródeł spalania paliw- 7 rodzin,
- Złożenie wniosku o wypłatę dodatku węglowego- 5 rodzin,
- Złożenie wniosku o wypłatę dodatku dla gospodarstw domowych z tytułu wykorzystania niektórych źródeł ciepła – dającego możliwość dofinansowania zakupu opału: peletu drzewnego, drewna kawałkowego i innych rodzajów biomasy oraz gazu skroplonego LPG lub oleju opałowego – 1 rodzina,
- Złożenie wniosku o zakup preferencyjny węgla- 5 rodzin,
- Złożenie wniosku i uzyskanie w Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego dla dziecka- 1 dziecko,
- Uzyskanie opinii o potrzebie wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka- 1 rodzina,
- Pozyskanie skierowania i zapisanie dziecka do ośrodka rehabilitacji dziennej dla dzieci- 1 rodzina,

- Złożenie wniosku w Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej wniosku o badanie dziecka, objęcie dzieci pomocą psychologiczno-pedagogiczną i wydanie opinii – 3 dzieci,
- Złożenie wniosku o objęcie pomocą psychologiczno-pedagogiczną dziecka na terenie szkoły – 1 rodzina (2 wnioski),
- Złożenie kart zapisu dzieci do klasy I i przedszkola w szkole podstawowej na rok szkolny 2022/2023 – 1 rodzina (2 dzieci),
- Złożenie umowy o świadczenie usług w oddziale przedszkolnym- 1 dziecko,
- Złożenie w Sądzie Rodzinnym wniosku o zgodę na urlopowanie dziecka do domu rodzinnego z RPO-T w weekendy, dni świąteczne, dni wolne od nauki szkolnej i wakacje - 1 rodzina,
- Dokonywanie przez rodzica odpłatności za pobyt dziecka w instytucjonalnej pieczy zastępczej – 1 rodzina,
- Złożenie wniosku o zwolnienie z kosztów pobytu dziecka w placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub rodzinie zastępczej – 1 rodzina,
- Złożenie wniosku do Sądu Okręgowego o ubezwłasnowolnienie całkowite dziecka niepełnosprawnego, które osiągnie pełnoletniość– 1 rodzina,
- Złożenie prośby o przyjęcie dziecka do Specjalnego Ośrodka Wychowawczego – 1 rodzina,
- Złożenie wniosku o wydanie kopii orzeczenia lekarza orzecznika lub komisji lekarskiej ZUS – 1 osoba,
- Złożenie zeznań na Komisariacie Policji – 1 osoba.

3) Nawiązanie kontaktów z innymi pracownikami instytucji społecznych, poradni specjalistycznych, organizacji pozarządowych – efekt:

- Udział w rozprawie w Sądzie Rodzinnym (zmiana zarządzeń opiekuńczych, demoralizacja) – 2 rodziny – 4 posiedzenia,
- Udział w badaniu rodziny/dziecka w Opiniodawczych Zespołach Specjalistów Sądowych na wniosek Sądu Rodzinnego –1 rodzina,
- Udział w rozprawie karnej w charakterze świadka – 1 osoba,
- Udział w rozprawie karnej w charakterze strony – 1 osoba,
- Prowadzenie monitoringu Procedury Niebieskiej Karty – 1 rodzina,
- Wystosowanie wniosku do szkoły o udzielenie informacji i udostępnienie danych osobowych na temat dzieci sytuacji szkolnej dzieci- 1 rodzina (4 dzieci),
- Wystosowanie wniosku do Komisariatu Policji o udzielenie informacji i udostępnienie danych osobowych na temat interwencji z udziałem nieletniego - 1 rodzina,
- Wystosowanie pisma informującego do Wydziału Rodzinnego i Nieletnich Sądu Rejonowego dotyczącej sytuacji nieletniego w sprawie zastosowania środka wychowawczego i umieszczenie w MOW – 1 rodzina (1 dziecko),
- Przesłanie wykazu do Chorągwi Podkarpackiego Związku Harcerstwa Polskiego wytypowanych dzieci do wzięcia udziału w wypoczynku letnim- 2 dzieci,
- Przesłanie do Kuratorium Oświaty oświadczenia dotyczącego organizacji wypoczynku letniego dla dzieci, uwag dotyczących pobytu dzieci na placówce wypoczynku i współpracy OPS z organizatorem- 1 pismo,

- Pomoc w umówieniu wizyty w Nieodpłatnym Punkcie Pomocy Prawnej- 1 rodzina,
- Konsultacje z pracownikami placówki opiekuńczo - terapeutycznej - 1 rodzina,
- Konsultacje z pedagogami szkół - 3 rodziny,
- Konsultacje z dyrektorami szkół -7 rodzin,
- Kontakty z wychowawcami klasy uczniów - 7 rodzin,
- Konsultacje psychologiczno-pedagogiczne - 3 dzieci,
- Kontakt z wychowawcą przedszkola - 1 rodzina,
- Konsultacje z kuratorami zawodowymi i społecznymi – 4 rodziny,
- Konsultacje z Sądem Rejonowym Wydziału Rodzinnego i Nieletnich – 4 rodziny,
- Konsultacje z Sądem Okręgowym Wydział Cywilny- 1 rodzina,
- Współpraca z pracownikami socjalnymi - 7 rodzin,
- Konsultacje logopedyczne – 1 dziecko,
- Poszerzenie wiedzy na temat możliwych form i metod uzyskania wsparcia – 7 rodzin.

4) Organizowanie wsparcia materialnego w postaci nowej i używanej odzieży, mebli, artykułów szkolnych, sprzętu gospodarstwa domowego – efekt:

- Uzyskanie wsparcia ze strony środowiska lokalnego, pozyskanie pomocy rzeczowej (ubrania, meble, sprzęty gospodarstwa domowego) - 2 rodziny,
- Pozyskanie pomocy żywnościowej w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014- 2020 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD) - 6 rodzin,
- Przekazanie paczek mikołajowych dla dzieci w ramach akcji charytatywnej Moto Mikołaje - 1 rodzina (4 dzieci),
- Skorzystanie z programu wsparcie dzieci z rodzin pegeerowskich w rozwoju cyfrowym – „Granty PPGR”- 1 rodzina (4 dzieci).

5) Rozwiązywanie codziennych trudności poprzez zwiększanie kompetencji w zakresie prowadzenia gospodarstwa domowego i załatwiania spraw urzędowych – efekt:

- Podniesienie umiejętności załatwiania spraw urzędowych – urząd, sąd, szkoła, poradnie, ośrodek pomocy społecznej – 7 rodzin,
- Podniesienie umiejętności w organizacji dnia codziennego - 7 rodzin,
- Utrzymanie porządku w mieszkaniu – 7 rodzin,
- Zapisanie dziecka do przedszkola – 2 dzieci.

6) Podnoszenie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych, budowanie autorytetu rodziców - efekt;

- Dopilnowanie dzieci w realizowaniu obowiązków szkolnych - 6 rodzin,
- Poprawa wyników w nauce – 4 rodziny,
- Uczestnictwo dzieci w zajęciach przedszkolnych/oddział „0” - 1 rodzina,
- Kontrolowanie osiągnięć szkolnych dzieci poprzez analizę dziennika elektronicznego – 6 rodzin,

- Uczestnictwo w wywiadówkach, kontakt z wychowawcami, udział w zebraniach i spotkaniach w szkole – 6 rodzin,
- Udział z dziećmi w badaniach psychologiczno-pedagogicznych w celach opiniotwórczych i orzeczniczych- 2 rodziny - 3 dzieci,
- Urlopowanie dziecka z Placówki Opiekuńczo-Terapeutycznej – 1 rodzina,
- Urlopowanie dziecka z Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego – 1 rodzina,
- Uczestnictwo w wypoczynku letnim – 1 rodzina (2 dzieci),
- Realizacja bonu turystycznego – 1 rodzina,
- Zwiększenie zaangażowania w aktywne spędzanie czasu z dzieckiem: zabawa, spacer, gry planszowe i edukacyjne – 3 rodziny,
- Zapewnienie dzieciom zabawek, książek adekwatnych do wieku dziecka– 3 rodziny,
- Zapewnienie dziecku odpowiednich warunków socjalno-bytowych podczas urlopowania dziecka do domu z RPO-T – 1 rodzina,
- Zapewnienie dziecku odpowiednich warunków socjalno-bytowych podczas urlopowania dziecka do domu z MOW– 1 rodzina,
- Uświadomienie problemów oraz zagrożeń - 7 rodzin,
- Uwrażliwienie na potrzeby rozwojowe i bytowe dzieci- 7 rodzin,
- Zwiększenie wiedzy na temat faz rozwojowych dzieci – 7 rodzin,
- Zwiększenie dbałości o kultywowanie tradycji i zwyczajów rodzinnych integrujących rodzinę (np. obchodzenie dnia urodzin, symboliczne prezenty, dobre słowo itp.) – 7 rodzin,
- Pielęgnowanie tradycji chrześcijańskich (chrzciny, I Komunia Święta, Bierzmowanie, przygotowywanie Świąt Wielkanocnych i Bożego Narodzenia) – 7 rodzin,
- Udział rodzica i/lub dziadków w życiu szkolnym dziecka (udział w akademiach, uroczystościach związanych z rozpoczęciem/zakończeniem roku szkolnego) – 6 rodzin,
- Zapisanie się w PPP na zajęcia grupowe wsparcia dla rodziców dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym – 1 rodzic.

7) Podniesienie poziomu higieny członków rodziny oraz estetyki wyglądu mieszkania – efekt;

- Podpisanie przedłużenia umowy najmu lokalu mieszkalnego – 1 rodzina,
- Edukację, trening i modelowanie działań do wykonywania prac domowych (sprzątania, gotowania, prania, zmywania, porządkowania rzeczy itd.) - 7 rodzin,
- Wykonywanie prac remontowych w domu- 4 rodziny,
- Malowanie mieszkania – 3 rodziny,
- Wykonanie ocieplenia stropu dachu – 1 rodzina,
- Pozyskanie funduszy i zamontowanie paneli fotowoltaicznych przy domu- 1 rodzina,
- Wymiana mebli i wyposażenie mieszkania w sprzęty AGD - 2 rodziny,
- Dbanie o estetyczny wygląd mieszkania – 6 rodzin,
- Wykonywanie prac remontowych, wygospodarowanie środków finansowych na podjęcie prac budowlanych – 4 rodziny,

- Wzrost dbałości o higienę osobistą i zdrowie członków rodziny - 7 rodzin.

8) Wzrost umiejętności gospodarowania budżetem domowym – efekt;

- Zwiększenie świadomości w zakresie priorytetów wydatków rodziny (ponoszenie kosztów związanych z eksploatacją mieszkania) oraz racjonalizacja gospodarowania posiadanymi środkami finansowymi – 7 rodzin,
- Zwracanie uwagi na oszczędne gospodarowanie mediami i systematyczne płacenie rachunków – 7 rodzin,
- Uregulowanie zaległości w opłatach rachunków – 3 rodziny.

9) Zwiększanie motywacji klientów do podnoszenia kwalifikacji zawodowych, kontynuowania nauki, poszukiwania pracy – efekt:

- Motywowanie do poszukiwania zatrudnienia na umowę o pracę lub dodatkowych prac dorywczych – 4 rodziny,
- Utrzymanie statusu osoby bezrobotnej (systematyczne zgłaszanie się do PUP w celu potwierdzenia gotowości do podjęcia pracy) - 2 osoby,
- Podjęcie pracy dorywczej, sezonowej – 4 osoby,
- Podjęcie zatrudnienia na umowę o pracę – 1 osoba.

10) Praca nad zwiększeniem motywacji klientów do podejmowania leczenia specjalistycznego, terapii uzależnień, terapii rodzinnej, przyjmowania leków – efekt:

- Uczestnictwo w terapii uzależnień, dobrowolne poddanie się leczeniu odwykowemu, udział w spotkaniach terapeutycznych - 1 osoba,
- Uczestnictwo w wizytach u psychiatry dorosłych członków rodziny – 3 osoby,
- Objęcie dzieci pomocą pedagogiczno- psychologiczną – 3 dzieci,
- Udział w terapii pedagogicznej- 1 dziecko,
- Pozyskanie skierowań do lekarzy specjalistów, rejestracja wizyt lekarskich – 5 rodzin,
- Podjęcie leczenia specjalistycznego – rodziców (psychiatra, stomatolog, neurolog, ginekolog, ortopeda, chirurg, pulmonolog, lekarz rodzinny) – 6 osób,
- Regularny kontakt z pediatrą (w zależności od potrzeb, bilanse zdrowia, szczepienia okresowe) – 7 rodzin,
- Leczenie specjalistyczne dzieci (psychiatra, neurolog, chirurg, stomatolog, dermatolog, endokrynolog, ortopeda, genetyk, ortodonta) - 5 rodzin,
- Udział w stałej rehabilitacji z dzieckiem w Ośrodku Wczesnej Interwencji w Jarosławiu– 2 dzieci,
- Pozyskanie skierowania na zabiegi fizjoterapeutyczne – 1 dziecko,
- Leczenie szpitalne dziecka, rodzica (badania specjalistyczne) – 3 rodziny,
- Stosowanie się do zaleceń lekarskich i systematyczne przyjmowanie leków - 5 rodzin.

Pomoc w opiece i wychowaniu dziecka

Cytowaną na wstępie ustawą wprowadzono ponadto formę wsparcia rodziny w postaci **rodziny wspierającej**, która na podstawie stosownej umowy z wójtem wspiera rodzinę przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

Rodziny wspierające stanowią instrument mający na celu wsparcie rodziców biologicznych w sprawowaniu opieki i wychowaniu dzieci. Gmina może spróbować zaktywizować lokalne otoczenie rodziny w celu udzielenia pomocy rodzinie. Problemy opiekuńczo – wychowawcze mogą wynikać z braku odpowiednich wzorców w rodzinach, z których pochodzą rodzice dziecka. Współpraca z rodziną wspierającą może dotyczyć różnych aspektów życia, takich jak: organizowanie czasu wolnego dzieciom, wypracowanie nawyku wspólnego spędzenia czasu przez członków rodziny, pomoc w nauce, udzielanie wskazówek dotyczących wychowania dzieci, ale również takich wydawałoby się oczywistych dla rodziny spraw, jak nauka gotowania, sprzątanía, utrzymywania higieny osobistej czy racjonalnego gospodarowania budżetem domowym. Rodzina wspierająca powinna współpracować z asystentem rodziny. Pełnienie roli rodziny wspierającej jest nieodpłatne. W 2022 roku nie wystąpiła potrzeba ustanowienia rodziny wspierającej.

Współfinansowanie pobytu dziecka w pieczy zastępczej

Pieczka zastępcza jest sprawowana w przypadku niemożności zapewnienia dziecku opieki i wychowania przez rodziców w formie rodzinnej i instytucjonalnej.

Formami rodzinnej pieczy zastępczej są: rodzina zastępcza i rodzinny dom dziecka.

Wyróżnia się następujące typy rodzin zastępczych:

- spokrewniona – mogą ją stworzyć najbliżsi krewni dziecka, czyli dziadkowie lub rodzeństwo (babcia, dziadek, brat, siostra);
- niezawodowa – może ją stworzyć zarówno rodzina dziecka niebędąca wstępnymi lub rodzeństwem dziecka, jak i osoby niespokrewnione z dzieckiem;
- zawodowa – to taka rodzina zastępcza, z którą starosta zawiera umowę o pełnienie funkcji rodziny zastępczej zawodowej; tworzą ją małżonkowie lub osoba niepozostająca w związku małżeńskim, niebędący wstępnymi lub rodzeństwem dziecka.

Natomiast instytucjonalna pieczka zastępcza jest sprawowana w formie:

- placówki opiekuńczo-wychowawczej;
- regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej;
- interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego.

Obowiązek współfinansowania pieczy zastępczej wynika z art. 191 ust. 9 i ust. 10

przedmiotowej ustawy. Zgodnie z nim gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka (przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej) wspólnie z powiatem ponosi koszty jego pobytu rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, w placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej. Obowiązek dotyczy dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej po 1 stycznia 2012 r.

W przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, w placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej gmina ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

- 1) **10%** wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 2) **30%** wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 3) **50%** wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

W 2022 roku w pieczy zastępczej przebywało łącznie **11 dzieci**, w tym :

- w instytucjonalnej – **1 dziecko** :

1 dziecko przebywa w Regionalnej Placówce Opiekuńczo-Terapeutycznej w Jarosławiu,

- w rodzinnej – **10 dzieci**:

5 dzieci w rodzinie zastępczej spokrewnionej,

5 dzieci w rodzinie zastępczej niezawodowej.

Dzieci w pieczy zastępczej umieszczane są postanowieniem Sądu.

Pobyt dzieci w rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej w 2022 roku był współfinansowany przez gminę.

Wysokość środków przeznaczonych na współfinansowanie pobytu dzieci w pieczy zastępczej wyniosło:

Rok 2022	Pieczka rodzinna	Pieczka instytucjonalna
	46 891,13 zł	14 844,95 zł
Razem:	61 736,08 zł	

W zakresie pieczy zastępczej opłaty wnoszonej przez gminę wydatki poniesione w 2022 r. przedstawiają się następująco:

- za 2 dzieci **10%** tj. 922,42 zł
(tj. za 1 dziecko od 01.01.2022 r. do 31.03.2022 r. – 339,30 zł,
za 1 dziecko od 01.07.2022 r. do 31.12.2022 r. – 583,20 zł)

- za 3 dzieci **30%** tj. 8 594,68 zł
(tj. za 1 dziecko od 01.01.2022 r. do 18.06.2022 r. – 1 260,30 zł,
za 1 dziecko od 01.01.2022 r. do 28.12.2022 r. – 4 158,88 zł,
za 1 dziecko od 01.01.2022 r. do 31.12.2022 r. – 3 175,50 zł)
- za 8 dzieci **50%** tj. 37 374,03 zł
(tj. za 6 dzieci od 01.01.2022 r. do 31.12.2022 r. – 34 804,50 zł,
za 1 dziecko od 19.06.2022 r. do 31.12.2022 r. – 2 512,00 zł,
za 1 dziecko od 29.12.2022 r. do 31.12.2022 r. – 57,53 zł)

Łącznie za dzieci wydatkowano kwotę: 46 891,13 zł

W zakresie pieczy instytucjonalnej wydatki poniesione w 2022 r. przedstawiają się następująco w zakresie opłaty wnoszonej przez gminę:

- za 1 dziecko 50% tj. 14 844,95 zł
(tj. za pobyt dziecka w RPO-T od 01.01.2022 r. do 05.06.2022 r. - 14 844,95 zł)

Łącznie za dziecko wydatkowano kwotę: 14 844,95 zł

W 2022 roku na bieżąco asystent rodziny, pracownicy socjalni, członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego monitorowali sytuację dzieci i rodzin przeżywających problemy w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej. Częste wizyty w środowisku, kontakt z pedagogiem w szkole, kuratorem zawodowym, społecznym i przedstawicielami policji pozwoliły na podjęcie działań zaradczych. Monitoring prowadzony był również po zakończeniu pracy z rodziną objętą wsparciem asystenta rodziny.

W 2022 roku ogółem na realizację zadań z zakresu wspierania rodziny wykorzystano środki w wysokości: 134 384,41 zł.

Potrzeby w zakresie realizacji zadań na 2023 rok.

Obowiązująca od stycznia 2012 r. ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nakładając na gminę zadania nałożyła jednocześnie obowiązek finansowania realizacji tych zadań w znacznym zakresie.

W ustawie przewidziano wprowadzenie mechanizmu wsparcia finansowego jednostek samorządu terytorialnego środkami budżetu państwa w realizacji zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, jednakże ze względu na trudną sytuację finansów publicznych środki te są ograniczone. Z konstrukcji przepisów ustawy jednoznacznie wynika, że przyznanie dotacji celowej nie jest obligatoryjne, w związku z czym nie stanowi ona zabezpieczenia dofinansowania przez państwo zadań realizowanych przez samorządy. Wynagrodzenie asystenta rodziny za 2022 rok w całości finansowane było

z budżetu gminy, natomiast z budżetu państwa został tylko sfinansowany jednorazowy dodatek do wynagrodzenia w wysokości 3000 zł (zg. z Programem)

W związku z powyższym większość realizowanych działań gmina musi finansować we własnym zakresie zabezpieczając na ten cel środki w budżecie. Skuteczne zapobieganie i wspieranie rodzin, wiąże się z rosnącym nakładem finansowym.

Rok 2023 i kolejny będą kontynuacją prowadzonych działań w zakresie pomocy rodzinie znajdującej się w trudnej sytuacji, która nie wykonuje swoich funkcji rodzicielskich w sposób prawidłowy oraz zapewnienia rodzinie z problemami potrzebnego wsparcia.:

w szczególności poprzez:

- dalsze utrzymanie i rozwój usługi asystenta rodziny,
- współfinansowanie pobytu dzieci w pieczy zastępczej i instytucjonalnej,
- realizację działań przewidzianych w Gminnym Programie Wspierania Rodziny w Gminie Radymno na lata 2021 – 2023,
- realizację zadań wynikających z ustawy z dnia 4 listopada 2016 roku o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.

Radymno, dnia 03-03-2023 r.